Dosarul nr. 1a-455/24 Judecătoria Ungheni
/1-20108273-03-1a-03102024/ Judecător: Angela Gherman

D E C I Z I E
În numele Legii

24 decembrie 2024 mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți

În componența:
Președintele ședinței, judecător Ion Talpa
Judecători Ecaterina Arseni și Oxana Mironov
Grefier Marina Cazacu

Cu participarea:
Procurorului Inga Pascari
Avocatului Ion Marian

judecând în ședință publică, în ordine de apel, apelul **avocatului Marian Ion în interesele inculpatei Frunză Uliana**, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Ungheni din 10.01.2022, prin care:

> **Frunză Uliana** ***** născută la***** originară din s. *****, cetățeancă al Republicii Moldova, neangajată în câmpul muncii, căsătorită, studii medii incomplete, nu are persoane la întreținere, fără dizabilități, nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru, domiciliată în *****, fără antecedente penale;

A fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. d) Cod penal.

Cauza s-a examinat în baza prevederilor art. 364/1 Cod de procedură penală și s-a aflat în procedură de examinare:

Instanța de fond: 05.09.2020-10.01.2022;

Instanța de apel: 03.10.2024- 24.12.2024.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele din apelul declarat, materialele cauzei, opiniile participanților la proces, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă:

Pentru a se pronunța în sensul celor expuse, instanța de fond a reținut, că Frunză Uliana, potrivit contractului individual de muncă nr. 46 din 20.12.2016, activând și îndeplinind funcția de operator-casier la Centrul de Poștă din orașul Nisporeni, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane folosind funcția deținută, și-a planificat și organizat un plan bine chibzuit al său în vederea realizării scopului infracțional avut.

Astfel, Frunză Uliana în perioada lunilor ianuarie-februarie 2017, aflându-se la postul său de serviciu din incinta Centrul de Poștă din orașul Nisporeni și conducându-se după planul său infracțional, folosindu-se de încrederea acordată aferent funcției îndeplinite și prin comportamentul său inducând în eroare mai multe persoane prin prezentarea ca adevărat a unei fapte mincinoase, în același loc și timp diferit a primit de la Jugaru Anatolie ***** suma de 800,64 lei MD, Bîtcă Valentina ***** suma de 545,28 lei MD, Mîțu Valentina ***** suma de 478 lei MD, Știrbu Gheorghe ***** suma de 190,08 lei MD, Manole Liuba ***** suma de 351,36 lei MD, Coșleț Vladimir ***** suma de 176,64 lei MD, Bedrin Silvia********** suma de 259 lei MD, Lupu Ion *****suma de 420,48 lei MD, Cohuteac Axenia********** suma de 167,04 lei MD, Bogdan Gheorghe ***** suma de 289,92 lei MD, Popa Arcadie ***** suma de 222,72 lei MD, Popa Ion ***** suma de 240 lei MD, mijloace bănești transmiși de aceștia pentru achitarea serviciilor comunale.

Ca urmare, Frunză Uliana continuând acțiunile sale și în vederea atingerii scopului infracțional avut, acționând prin intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admițând în mod conștient survenirea acestora, în vederea camuflării intenției sale elibera persoanelor vizate tichete de încasare, după care fără a efectua transferul și contabilizarea sumelor bănești primite, intenționat li-a însușit și li-a folosit în interese personale, cauzând părților vătămate Jugaru Anatolie *****, Bîtcă Valentina *****, Mîțu Valentina *****, Știrbu Gheorghe, Manole Liuba *****, Coșleț Vladimir 2 *****, Bedrin Silvia**********, Lupu Ion *****r, Cohuteac Axenia*****, Bogdan Gheorghe *****, Popa Arcadie *****, Popa Ion ***** daune materiale în sumă totală de 4141,16 lei MD.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 06.04.2022, a fost admis apelul avocatului în interesele inculpatei declarat împotriva sentinței Judecătoriei Ungheni nr.1-442/2020 din 10 ianuarie 2022, cu casarea sentinței în latura penală, și cu pronunțarea unei noi hotărâri, în această parte, conform modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează: Procesul penal în privința lui Frunză Uliana, în baza art. 190 alin. (2) lit. d) Codul penal, a fost încetat din motivul intervenirii amnistiei. S-au menținut celelalte prevederi ale sentinței.

Ulterior, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21.11.2022, a fost admis recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție

Chişinău, Plîngău Alexandru, a fost casată total decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 06 aprilie 2022, în cauza penală în privința lui Frunză Uliana ***** cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Cauza s-a examinat în conformitate cu prevederile art. 364/1 Cod de procedură penală prin probele din materialele cauzei, administrate la etapa urmăririi penale, ulterior cercetate în ședința de judecată.

Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 10.01.2022, Frunză Uliana ***** a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. d) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa, cu aplicarea prevederilor art. 364^1 alin.(8) Cod de procedură penală, sub formă de amendă în mărime de 650 unități convenționale, ceea ce constituie 32500 (treizeci și două de mii cinci sute) lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de administrare financiară economică pe un termen de 2 (doi) ani.

S-a aplicat față de inculpata Frunză Uliana măsura preventivă – obligarea de a nu părăsi localitatea, până la devenirea definitivă a sentinței.

Nefiind de acord cu sentința instanței de fond, aceasta fost atacată cu apel în termenul şi modul prevăzut de art. 401- 402 Cod pr. penală, de către avocatul Ion Marian în interesele inculpatei Frunză Uliana prin care a solicitat admiterea apelului declarat, casarea integrală a sentinței Judecătoriei Ungheni nr.1- 442/2020 din 10 ianuarie 2022, prin care Frunză Uliana a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. d) Cod penal, rejudecarea cauzei penale potrivit modului stabilit de prima instanță şi pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care să se dispună încetarea cauzei penale pe motivul intervenirii Legii Nr. LP243/2021 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu 3 aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

În motivarea apelului partea apărării a declarat că, instanța nu a luat în considerație că la data pronunțării sentinței, și anume la 10.01.2022, intrase în vigoare Legea Nr. LP243/2021 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, care a fost publicată la data 31.12.2021 în Monitorul Oficial Nr. 325-333 art. 510.

Astfel consideră că, în privința inculpatei Frunză Uliana este posibilă aplicarea art. 2 a Legii Nr. LP243/2021 din 24.12.2021 și anume alin. (4) În privința persoanei care refuză încetarea procesului penal, conform alin. (1)-(3) din prezentul articol, instanța de judecată, la pronunțarea sentinței, poate hotărî încetarea procesului penal dacă, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată, inculpatul întrunește criteriile stabilite la art. 1 și nu cade sub incidența art. 6.

Procedura de citare legală în instanța de apel a fost respectată.

În ședința instanței de apel, *avocatul Ion Marian în interesele inculpatului Frunză Uliana*, a solicitat admiterea cererii de apel declarată, cu casarea integrală a sentinței Judecătoriei Ungheni din data de 10.01.2022 cu aplicarea în privința lui Frunză Uliana a Legii nr. 243/2021 din 24.12.2021 cu privire la amnistie în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova. Prin urmare a solicitat admiterea apelului declarat cu referire la sentința emisă la data de 10.01.2022. Totodată, consideră că soluția de încetarea procesului în legătură cu intervenția termenului de prescripție în privința inculpatei Frunză Uliana este mai favorabilă pentru inculpată.

În ședința instanței de apel, *inculpata Frunză Uliana* a susținut apelul declarat de către avocatul Ion Marian pe motivele invocate în acesta și a susținut și poziția apărătorului sau din instanța de apel.

În ședința instanței de apel, *procurorul Inga Pascari* a invocat faptul că inculpata Frunză Uliana cade sub incidența legii cu privire la amnistie. De asemenea a mai indicat faptul că în prezenta cauză penală a expirat termenul de prescripție. Astfel solicită admiterea apelului declarat de către partea apărării din alte motive și anume să fie încetat procesul penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

Deliberând asupra motivelor invocate în apel, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, audiind participanții, Colegiul penal ajunge la concluzia că apelul declarat de către avocatul Ion Marian în interesele inculpatei Frunză Uliana, urmează a fi admis din alte motive decât cele invocate, cu casarea sentinței atacate și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 400 alin. (1) Cod procedură penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă non-privativă de libertate.

Conform art. 414 Cod procedură penală, (1) Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. (2) Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Conform art. 415 alin. (1) pct. 2) CPP, *instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, este în drept să admită apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu în baza art.409 alin.(2) CPP, și să pronunțe o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.*

Cu titlu preliminar, Colegiul penal evidențiază că cauza penală de învinuire a lui Frunză Uliana în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (2) lit. d) Cod

penal a fost examinată în procedură simplificată în conformitate cu prevederile art. 364/1 Cod de procedură penală prin probele din materialele cauzei, administrate la etapa urmăririi penale, ulterior cercetate în ședința de judecată.

În continuare, Colegiul penal remarcă că potrivit textului apelului înaintat rezultă că avocatul Ion Marian în interesele inculpatei Frunză Uliana și-a manifestat dezacordul cu sentința contestată în latura stabilirii pedepsei, considerând că în privința acestuia urmează a fi adoptată o decizie de încetarea a procesului penal în baza legii privind amnistia.

Totodată, în instanța de apel, avocatul Ion Marian, inculpata Frunză Uliana și procurorul Inga Pascari au invocat faptul că în prezenta cauză penală a survenit termenul de prescripție de tragere la răspundere penală, solicitând că inculpata să fie liberată de pedeapsă penală în acest sens.

Așadar, Colegiul penal reține că prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21.11.2022, a fost admis recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Plîngău Alexandru, a fost casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2022, în cauza penală în privința lui Frunză Uliana ***** cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată. Pentru a ajunge la această concluzie instanța de recurs a constatat că, instanța de apel urma să adopte și să pronunțe o hotărâre în conformitate cu prevederile art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală, potrivit cărora se adoptă o sentință de condamnare cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art. 107 Cod penal.

În acest aspect, ținând cont de intervenirea termenului de prescripție la momentul examinării prezentei cauzei în instanța de apel, soluție care nu exclude vinovăția inculpatei Frunză Uliana de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. d) Cod penal, Colegiul penal, fără a ignora indicațiile instanței ierarhic superioare reieșind din faptul că circumstanțele survenite la moment nu erau actuale la examinarea prezentei cauze în instanța de recurs, constată la caz temeiurile de liberare de pedeapsă penală a lui Frunză Uliana pe art.190 alin. (2) lit. d) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

Astfel, pornind de la normele enunțate supra, Colegiul penal conchide că prezenta cauză a fost judecată de către instanța de fond în temeiul art. 364^1 Cod pr. penală, adică în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, acceptate de către inculpata Frunză Uliana în corespundere cu alin. (3) a respectivei norme, prin cererea depusă până la începerea cercetării judecătorești, potrivit cărei a recunoscut în totalitate faptei indicate în rechizitoriu.

Subsecvent, Colegiul penal constată că anterior cauza deferită justiției a fost examinată în procedură de apel, fiind contestată la Curtea Supremă de Justiție și restituită la o nouă rejudecare în instanța de apel și în pofida modificările operate la

art. 364/1 Cod de procedură penală, totuși, Colegiul consideră necesar examinarea prezentei cauze anume în procedura de apel fără a fi afectat fondul cauzei în acest sens.

Respectiv, chestionând-o pe Frunză Uliana în ce privește fapta imputată prin rechizitoriu și cercetând baza probantă administrată pe caz, instanța de fond în corespundere cu art. 364/1 alin. (4) Cod pr. penală, prin încheierea protocolară din 24.11.2021 i-a admis cererea reieșind din faptul, că din probele administrate rezultă că fapta îi este dovedită, iar în cauză sunt suficiente date cu privire la personalitatea sa, ce ar permite stabilirea corectă a pedepsei penale, după care a recurs la interogarea inculpatei potrivit regulilor de audiere a martorului (f.d. 100, vol. III), cu cercetarea probatoriului administrat ce a fost inclus în conținutul p/v al ședinței de judecată.

Prin urmare, în baza probelor administrate pe caz și în limita procedurii în care acesta s-a soluționat, Colegiului conchide constatarea obiectivă de către instanța de fond a tuturor împrejurărilor de fapt și aspectelor de drept ce au importanță pentru justa soluționare a cauzei.

Or, atât la faza urmării penale, cât și în cadrul dezbaterilor judiciare în instanța de fond și cea de apel, inculpata Frunză Uliana și-a recunoscut integral fapta săvârșită ce a fost constatată prin probele administrate, depunând declarații benevole în ce privește circumstanțele comiterii ei. Împrejurările expuse de ea colaborând întru-tot cu ansamblul probelor administrate în prezenta cauză, cărora instanța de fond le-a dat o apreciere obiectivă conform prevederilor art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al concludenții, utilității, pertinenței, veridicității și coroborării reciproce, cu expunerea lor nemijlocită în conținutul p/v al ședinței de judecată și sentința pronunțată pe caz.

Colegiul penal constată, că instanța de fond a stabilit corect starea de fapt și de drept, ce corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate corect, încadrând just acțiunile inculpatei Frunză Uliana în baza dispozițiilor art.190 alin. (2) lit. d) Cod penal, având următorii indici de calificare: *Escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic anulabil determinată de comportamentul viclean care a produs daune considerabile.*

În continuare, Colegiul penal constată la caz temeiurile de liberare de pedeapsă penală a lui Frunză Uliana pe art. 190 alin. (2) lit. d) Cod penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

Așadar, la caz se reține faptul că potrivit prevederilor art.8 Cod penal, caracterul infracțional al faptei se stabilește de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei, care la caz a avut loc în perioada lunilor ianuarie-februarie 2017 și

în această perioadă dispoziția art.190 alin.2 lit.d) Cod penal, stabilește pedeapsa cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

Ulterior, prin Legea nr.247 din 29.07.2022, în vigoare la 26.08.2022, prevederile art.190 alin.2 lit.d) Cod penal, au suferit modificări sub aspectul blândeții pedepsei, după cum urmează "...se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1350 de unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani", care, prin prisma prevederilor art.16 alin.3 Cod penal a devenit infracțiune calificată ca una mai puțin gravă, or faptele prevăzute de această lege penală se sancționează cu pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de până la 5 ani, inclusiv.

Prin urmare, la stabilirea pedepsei inculpatei Frunză Uliana, potrivit art.10 alin.(1) Cod penal, retroactivând, intervine sancțiunea art.190 alin.(2) Cod penal, în vigoare la data de 26.08.2022.

Totodată, Colegiul penal reține că potrivit prevederilor art. 389 alin.(4) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă: 1) cu stabilirea pedepsei care urmează să fie executată; 2) cu stabilirea pedepsei şi cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art.107 din Codul penal şi în cazurile prevăzute în art. 89 alin.(2) lit.a), b), c), e), f) şi g) din Codul penal; *3) fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art. 57 şi 58 din Codul penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art. 93 din Codul penal sau al expirării termenului de prescripție.*

În același context Colegiul penal scoate în evidență că, prescripția tragerii la răspundere penală reprezintă un tip de liberare de răspundere penală pentru o infracțiune datorită trecerii, în anumite condiții, a unui anumit interval de timp de la data săvârșirii ei.

Justificarea prescripției este strâns legată de rațiunea represiunii penale și, de aceea, după trecerea unui timp îndelungat de la săvârșirea infracțiunii, aplicarea pedepsei devine ineficientă în raport cu scopul pedepsei penale. Prevenția generală nu se mai realizează fiindcă rezonanța socială a faptei scade considerabil, iar infractorul, asupra căruia planează tot timpul amenințarea pedepsei, se poate îndepărta.

Concomitent cu expirarea termenului prescripției tragerii la răspundere penală se stinge și dreptul statului de a stabili răspunderea penală și de a aplica pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea comisă, stingându-se totodată și obligația infractorului de a mai suporta consecințele săvârșirii infracțiuni (răspunderea penală).

La fel, Colegiul penal conchide că, în conformitate cu art. 89 alin. (1) din Codul penal, prin liberare de pedeapsa penală se înțelege eliberarea persoanei care a săvârșit o infracțiune de la executarea reală, parțială sau totală, a pedepsei penale pronunțate prin hotărârea instanței de judecată, iar prin liberarea de răspundere penală, în conformitate cu prevederile art. 53 coroborat cu art. 60 din Codul penal, se susține teza stingerii dreptului statului de a mai pedepsi şi a obliga infractorul să suporte consecințele faptei sale.

Reiterăm că intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală constituie atât temei de încetare a procesului (la orice etapă de judecată a cauzei, inclusiv apelul) cât și *temei de liberare de pedeapsă (sentință de condamnare).*

Sancțiunea prevăzută de art. 190 alin.(2) lit.d) Cod penal, (în redacția legii din 26.08.2022) prevede pedeapsa cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani închisoare, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani şi, conform art. 16 alin. (3) Cod penal, se consideră infracțiune mai puțin gravă.

Potrivit art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii a expirat termenul de 5 ani pentru săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave. Iar potrivit alin. (2) din același articol prevede că, prescripția curge din ziua săvârșirii infracțiunii şi până la data rămânerii definitive a hotărârii instanței de judecată.

Reținând temeiurile legale enunțate supra, Colegiul penal constată că, la momentul judecării cauzei în ordine de apel au expirat mai mult de cinci ani de la data comiterii infracțiunii încriminate inculpatei (perioada lunilor ianuarie-februarie 2017), motiv pentru care, Colegiul penal va libera pe inculpata Frunză Uliana de pedeapsă penală, în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere penală, prevăzute de art. 60 Codul penal, dat fiind faptul că, de la momentul comiterii infracțiunii au expirat mai mult de 5 ani, iar careva incidente procesuale stabilite de art. 60 alin.(4) și (5) a Codului penal nu au fost stabilite în vederea aplicării acestora la caz.

La caz, instanța de apel atestă prezența tuturor condițiilor pentru aplicarea prescripției în cazul inculpatei Frunză Uliana. Totodată, aplicarea prescripției (care primează față de aplicarea amnistiei, deoarece este mai favorabilă inculpatei) urmează a fi realizată prin liberarea de pedeapsă în baza art.389 alin.4 pct.3) Cod de procedură penală.

Astfel, generalizând aspectele invocate, Colegiul penal ajunge la concluzia de a admite din alte motive recursul declarat de avocatul Marian Ion în interesele inculpatei Frunză Uliana, a casa parțial sentința Judecătoriei Ungheni din

10.01.2022 în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri conform modului stabilit pentru prima instanță.

În concomitate cu art. 417-418, 415 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Bălți,-

D E C I D E:

Apelul **avocatului Marian Ion în interesele inculpatei Frunză Uliana**, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Ungheni din 10.01.2022, se admite din alte motive decât cele invocate, casează parțial sentința în latura pedepsei, rejudecă cauza și emite o hotărâre nouă, după cum urmează:

Inculpata Frunză Uliana ***** se liberează de pedeapsa penală pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. d) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

În rest sentința se menține fără modificări.

Decizia este executorie şi poate fi supusă recursului la Curtea Supremă de Justiţie a Republicii Moldova în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia integrală pronunțată în ședință publică la data de 24.12.2024.

Președintele ședinței, judecător:

Judecători: